

1^e termijn begroting 2023-2026 CDA Brummen-Eerbeek

Past de begroting van Brummen u ook??

De begroting 2023-2025 van onze gemeente staat boordevol enthousiaste plannen en ambities. Vooral voor duurzaamheid en wonen. Heel belangrijk, dat vindt ook het CDA. En de resultaten in €'s zien er positief uit. Niets meer aan doen zou je zeggen.

En dat na een aantal lastige financiële jaren. Maar gelukkig heeft een verstandige raad in de vorige periode ingegrepen en met externe hulp de weg naar een betere positie, zowel kwalitatief als financieel van de gemeente Brummen gevonden. Om de basis op orde te brengen. Dit traject is nog lang niet afgerond, denk aan Eerbeek-Loenen 2030, maar ook aan de verdere ontwikkeling van het Sociaal Domein en de bestuurskracht.

De Provincie Gelderland heeft al snel het preventieve toezicht laten vallen. In het vertrouwen dat Brummen het heeft begrepen en de gekozen financiële koers behoudt. NIET DUS! Want laten we eerlijk zijn, die mooie resultaten van nu zijn enerzijds de tastbare resultaten van de vorige periode, maar is ons vooral dit jaar in de schoot geworpen door de overheid met ruim incidenteel geld. Tot 2026. Daarna is het afwachten welke besluiten de overheid neemt om de gemeentelijke portemonnee te vullen. Daar kunnen we nu als individuele gemeente nog niet op vooruitlopen.

Dus niets meer aan doen aan deze concept-begroting? We zouden willen dat het zo zou kunnen, was onze eerste reactie. Want dat is het dus niet. Dat zou iets te gemakkelijk zijn.

Wij hebben twee vragen, waar we graag over in gesprek willen met college en jullie, onze mederaadsleden.

1. Zijn in deze begroting de juiste prioriteiten gesteld? In hoeverre wordt de urgentie gevoeld van de problemen rondom welzijn van inwoners in de huidige tijd?
2. Zijn de resultaten in de begroting echt zo positief als het college ons wil doen geloven?

We gaan eerst in op de 2^e vraag: zijn de begrotingsresultaten echt zo positief als het college ons voorlegt?

Als we de begroting goed lezen en alle versnipperde tekstjes en alinea's samenvoegen, dan moeten we constateren dat de begroting voor 2023 een negatief saldo heeft. Dit negatieve saldo wordt 'opgelost' door een greep in onze spaarpot, de algemene reserve.

Die algemene reserve is er met name voor de financiële noodgevallen van de gemeente Brummen. Er zit nog te weinig in die reserve om de grootste financiële risico's van de gemeente te kunnen dekken. Hiervoor hebben we een spaarprogramma in het leven geroepen in 2021. Jaarlijks t/m 2028 zouden we € 600.000 gaan sparen. In 2022 sparen we dit dus voor de eerste keer.

In 2023 lukt dat echter niet, al zegt het college van wel... Laat ik dit toelichten.

Er is voor 2023 geen sluitende begroting mogelijk door alle plannen die het college voorstelt. Om een sluitende begroting 2023 te kunnen presenteren, haalt dit college € 350.000 uit de algemene reserve, dus uit de spaarpot. Ook zegt het college € 600.000 te sparen, volgens het spaarprogramma.

Maar is dat wel sparen: als je vervolgens 350.000 uit je spaarpot moet halen om de begroting sluitend te krijgen? Dan spaar je toch maar € 600.000-€ 350.000=€ 250.000? Als je serieus € 600.000 wilt sparen in 2023 dan lukt dat dus niet met deze begroting. En is 2023 gewoon negatief en zal er bezuinigd moeten worden om een sluitende begroting te realiseren. Waarom deze beweging? Waarom niet transparant hierin? De conclusie is dat het college meer geld uit wil geven dan er binnenkomt. Zo simpel is het. U verandert de spelregels tijdens het spel!

Maar dat snappen we eigenlijk wel. Het college heeft enthousiaste plannen en ambities. Dat kost meer dan er geld voor is. 1 miljoen voor 'nieuw beleid'. En het college verwacht een hoog positief resultaat in 2022. Met dat geld moet het 'gat' van 350k in 2023 opgelost worden. Maar realiseert het college zich dan niet dat de stand van de algemene reserve hierdoor € 350k lager blijft dan zou kunnen? U bent aan het potverteren! Ook komt u de afspraak van het spaarplan niet na met dit voorstel. Hoe betrouwbaar bent u in dat beleid? Ook hebben we afgesproken in het Financieel Afsprakenkader dat bij nieuw beleid er eerst gekeken wordt naar 'Nieuw voor oud'. Is dat gebeurd?

Het CDA kiest voor een andere oplossing. We kijken hierbij kritisch naar de inzet van de 1 miljoen 'nieuw beleid'. Wat het CDA zorgen baart naast de inzet van de hoogte van het bedrag is ook de inhoud van dit nieuwe beleid. Veel geld voor klimaat en duurzaamheid, invasieve exoten, toeristenbelasting en groenbeheer. Zondermeer goede doelen. Maar niet nu en wij stellen voor om in 2023 geen 'nieuw beleid' te gaan opnemen in de begroting 2023, daar kan immers geen sprake van zijn. Hiervoor dient het CDA een amendement in.

Als het 'nieuwe beleid' geschrapt wordt komt er geld vrij voor de dekking van het tekort 2023, zodat het spaarplan intact blijft en komt u wel uw afspraken na. Dan resteert een positief saldo van € 650.000.

En daarmee komen we bij **de eerste vraag** van het CDA: Zijn in deze begroting de juiste prioriteiten gesteld? In hoeverre wordt de urgentie gezien van de problemen rondom het welzijn van inwoners in de huidige tijd?

Kunnen we het positieve saldo ad € 650.000 niet beter besteden aan het dekken van kosten van inwoners die getroffen worden door de energiecrisis van nu? Noem het een Sociaal Noodfonds 2023.

De inflatie gaat door het dak, energieprijzen stijgen razendsnel en een steeds grotere groep mensen moet beroep doen op de voedselbank. Het raakt iedereen in Nederland, dus ook de inwoners in onze gemeente. Ten behoeve van deze inwoners wil het graag CDA budget vrijmaken.

De armoede in Nederland neemt toe en de landelijke overheid biedt generieke maatregelen, nu en per 1 januari 2023. Deze maatregelen zijn erg welkom. Maar er zullen veel huishoudens zijn, die ondanks deze generieke maatregelen, buiten de boot gaan vallen. Nu hoeven we als landelijke en lokale overheid niet alles op te vangen, maar zodra basisvoorzieningen in het gedrang komen, moeten we iets doen.

Steeds meer mensen komen onder de armoedegrens. Ook in onze gemeente. We weten dat in onze gemeente al veel gedaan om mensen te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. Dat is goed. Veel mensen worden via de schuldhulpverlening al geholpen en andere

regelingen. Prima. Maar het gaat het CDA nu om inwoners wiens bestaanszekerheid scheuren gaat vertonen, mensen die ondanks dat ze bv een modaal inkomen/baan hebben, toch de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen. Denk ook aan de huishoudens met kinderen in deze situaties. Dit vraagt om gerichte lokale, wellicht onorthodoxe oplossingen en maatwerk! Niet alleen in de komende winter, maar ook in de winter van 2023/2024 is de voorspelling. En wie weet hoe lang nog?

Het CDA ziet dat het college zich in de afgelopen periode ingezet heeft op verzoek van de raad om de problemen te inventariseren en maatregelen te nemen. Maar eerlijk gezegd ziet het CDA niet dat in de voorliggende begroting dit beleid is doorgezet. Daarom vroegen wij ook aan de inwoners: **Past de begroting van Brummen u ook?**

Het CDA mist echt het besef van urgentie van dit moment in deze begroting. Misschien te verklaren omdat deze begroting in de zomer al is samengesteld? Maar dan nog. Dit mag geen excuus zijn.

Het CDA mist in het kader van de energiearmoede aandacht voor:

- inwoners met medische/fysieke problemen die afhankelijk van hun elektrische hulpmiddelen. Die kunnen niet een standje lager.
- het welzijn van kinderen van ouders die door hoge energielasten financieel in de knel zitten. Kinderen mogen niet de dupe worden van inflatie en energiearmoede.
- huiseigenaren zijn, die geen financiële armslag hebben voor verduurzaming van hun woning. Is dat in beeld bij de het college? De gemeente Zutphen geeft een goed voorbeeld en biedt ondersteuning aan inkomens tot 150% minimumloon.
- het verenigingsleven, welke problemen ontstaan daar door de hoge energielasten? Verenigingen voor sport en cultuur zijn het cement van onze samenleving. Kunnen zij nog uit met de contributies?
- de voedselbank, het aantal deelnemers neemt toe. Kan de voedselbank daarin voorzien?
- en het zwembad? Is voor het Sportkompas al duidelijk of zij geconfronteerd worden met hogere doorberekeningen van de energieprijzen? En vervolgens de verenigingen?
- ook corona kan ons nog flink dwarszitten in de komende winter. De scholen moesten voorzien worden van goede ventilatiemogelijkheden. In plaats daarvan leidde dat in veel gevallen tot het openzetten van ramen. Nu worden de scholen geconfronteerd met hoge energierekeningen. Hoe gaat dit samen? Heeft het college hier een beeld van? Hoe kunnen we scholen hierbij helpen?

Kortom, wat het CDA betreft genoeg om te bespreken en om aan te passen in de nu voorliggende conceptbegroting!

En dan nog een nabrander:

In het initiatiefvoorstel van 30 mei 2022 staat dat voor de extra kosten (€ 140.000) vanwege de uitbreiding van fte's van dit college er financiële dekking moet komen vanuit de raad. Kan het college ons aangeven waar wij deze dekking kunnen vinden in de begroting? We willen toch met elkaar een betrouwbare overheid die zijn afspraken na komt?

Fractie CDA Brummen-Eerbeek

Dity Zuidwijk-van Lenthe, Ronald Boerefijn, Gerry Ypma-Liefers, Desirée Brouwer-de Geus